

**Załącznik nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Katowicach z dnia 4 sierpnia 2025 r.**

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin oraz zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	Istniejące	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1. Nie stwierdzono typowego siedliska w obszarze.
	Potencjalne	
	1.U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1. Nie stwierdzono typowego siedliska w obszarze.
6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion</i> <i>septentrionalis</i> - <i>Festucion pallentis</i>)	Istniejące	
	1. A03.03 Zaniechanie/brak koszenia	1, 2. Płaty muraw aktualnie nie są użytkowane, co znajduje odzwierciedlenie w zwiększonym udziale krzewów i drzew, a lokalnie, także ekspansywnych roślin zielnych.
	2. A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	
	3. B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime)	3. Zjawisko obserwowane w wielu fragmentach obszaru (na dawnych użytkach zielonych i gruntach rolnych wprowadza się nasadzenia drzew, głównie świerka). W przeszłości (początek XXI wieku) próbowano wprowadzać na płatach muraw zalesienia modrzewiem, jednak bezsukcesyjnie - sadzonki pousychały.
	4. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	
	5. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane	4, 5. Użytkowanie lokalnej ścieżki (płaty siedliska na zachodnim stoku Góry Matyska-Góreczki Abramowe), w tym przez rowerzystów i pojazdy zmotoryzowane (motocykle) -
	6. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak	
	7. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	
	8. K04.01 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin.	

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	Konkurencja	rozdeptywanie, rozjeżdżanie, powoduje mechaniczne uszkodzanie i niszczenie płatów siedliska oraz przekształcenie jego struktury florystycznej. 6. Brak działań ochronnych powoduje dalsze zarastanie muraw, siedlisko podlega degradacji i zmniejsza swój areal; w dłuższej perspektywie czasowej zagrożone jest przetrwanie siedliska w obszarze Natura 2000. 7, 8. W płatach muraw obserwuje się zwiększony udział drzew i krzewów (np. dereń świdwa <i>Cornus sanguinea</i>, głogi <i>Crataegus</i> sp, róże <i>Rosa</i> sp. śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i>), a także ekspansywnych roślin zielnych (np. jeżyny <i>Rubus</i> sp., trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigeios</i>), co jest konsekwencją braku ich użytkowania i może prowadzić do zaniku przynajmniej części gatunków kserotermicznych. Ponadto zmniejsza się powierzchnia siedliska.
	Potencjalne	
	1. A02 Zmiana sposobu uprawy 2. C01 Górnictwo w kopalniach i kamieniołomach 3. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 4. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na	1. Możliwe jest pojawienie się czynników mogących wpłynąć negatywnie na kondycję muraw, takich jak np.: wzrost intensywności użytkowania, zaorywanie, zagospodarowanie fragmentów muraw na inne cele, np. zieleni urządzonej, upraw polowych, rolnych, sadowniczych czy ogrodniczych, co może spowodować pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	pojazdach niezmotoryzowanych 5. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 6. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 7. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	powierzchni. 2. W przypadku ewentualnego uruchomienia wydobywania skał wapiennych w niżej położonym nieczynnym kamieniołomie wapieni cieszyńskich zlokalizowanym na Góreczkach Abramowych może dojść do całkowitego zniszczenia płatu siedliska. 5. Brak działań ochronnych lub niewłaściwa ich realizacja może doprowadzić do stopniowego przekształcania siedliska w wyniku sukcesji lub pogorszenia/braku poprawy stanu ochrony. 3, 4, 6. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 7. Postępujące zarastanie przez drzewa i krzewy, zajmowanie powierzchni muraw, przez wkraczającą roślinność termofilnych oszyjków wpływać będzie na niekorzystne zmiany warunków topoklimatycznych (pogorszenie warunków świetlnych i termicznych). W konsekwencji może dojść do trwałego zaniku kserotermicznych gatunków roślin budujących murawę.
6230		Istniejące

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	1. A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia	1, 2, 4, 5, 6, 7. Płaty nie są użytkowane. Sprzyja to procesom sukcesji (zarastania przez drzewa, zwiększeniu udziału gatunków silnych konkurencyjnie roślin zielnych - jeżyn, ekspansywnych gatunków traw). 3. Stanowisko (niegdyś rozległa Hala Jaskowa) niemal w całości zalesione.
	2. A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	
	3. B01.01. Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime)	
	4. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak	
	5. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	
	6. K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	
	7. K04.01. Międzygatunkowe interakcje wśród roślin. Konkurencja	
	Potencjalne	
	1. A02 Zmiana sposobu uprawy	1. Możliwe jest pojawienie się czynników mogących wpłynąć negatywnie na kondycję muraw, takich jak np.: wzrost intensywności użytkowania, zaorywanie, zagospodarowanie fragmentów muraw na inne cele, np. zieleni urządzonej, upraw polowych, rolnych, sadowniczych czy ogrodniczych, co może spowodować pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 2, 3. Ewentualny zanik użytkowania, w tym użytkowania kośnego, wypasu może doprowadzić do
	2. A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia	
3. A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu		
4. B01 Zalesianie terenów otwartych		
5. E01.03 Zabudowa rozproszona		
6. E01.04 Inne typy zabudowy		
7. E06 Inne rodzaje		

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc. 8. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 9. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 10. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 11. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 12. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 13. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 14. K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 15. K04.01. Międzygatunkowe interakcje wśród roślin. Konkurencja	uruchomienia niekorzystnych procesów sukcesji wtórnej. 4. Zagrożenie dla muraw bliźniczkowych stanowi wprowadzenie zalesiania, zadrzewień i dolesień czy określenia terenów lasów i zadrzewień w płatach muraw bliźniczkowych, tym bardziej że dotyczy to produktywnie słabych gruntów, jakie zajmowane są przez murawy bliźniczkowe. 5, 6, 7, 8, 11. Zaobserwowano rozwój zabudowy mieszkalnej i letniskowej w sąsiedztwie płatów muraw bliźniczkowych (Ostre, Hala Jaworzyna). Brak jednak danych wystarczających do jednoznacznego stwierdzenia, czy zjawisko wiąże się ze spadkiem powierzchni siedliska, bądź pogorszeniem jego stanu, ewentualnie polepszeniem stanu siedliska, w sytuacji rozwoju zabudowy w związku z przywróceniem wypasu. Potencjalnie zjawisko może dotyczyć wszystkich stanowisk w obszarze. Ponadto nie można wykluczyć pojawienia się budynków lub innych obiektów w obrębie płatów siedliska gdyż istnieje możliwość wprowadzenia różnych typów zabudowy, np. mieszkaniowej, siedliskowej, obiektów kubaturowych czy wprowadzenia obszarów rozwoju usług, usług turystycznych, usług sportowych i rekreacyjnych, a dodatkowo istnieje możliwość dopuszczenia na terenach rolniczych, m.in. dróg,

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		dojazdów do nieruchomości, ciągów pieszo-jezdných, ścieżek turystycznych, rowerowych, tras narciarskich, biegowych i zjazdowych, ścieżek dydaktycznych, miejsc widokowych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, co może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 8, 9, 10. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 12. Brak działań ochronnych lub niewłaściwa ich realizacja może doprowadzić do stopniowego przekształcania siedliska w wyniku sukcesji lub pogorszenia/braku poprawy stanu ochrony. 13. Możliwy jest zanik użytkowania, skutkujący niekorzystnymi zmianami (zarastanie, pogorszenie stosunków topoklimatycznych, zmianami w charakterze podłoża, etc.) w kolejnych latach. 14. Możliwy jest zanik użytkowania w kolejnych latach (co doprowadzić może do uruchomienia

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		niekorzystnych procesów sukcesji). 15. Możliwy jest zanik użytkowania w kolejnych latach (co ułatwi rozwój silnych konkurencyjnie gatunków roślin, niepożądanych w płatach muraw).
6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Istniejące	
	1. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 2. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 3. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1. Zaburzenie siedliska wywołane poprzez intensywny rozwój drzew i krzewów, głównie gatunków wierzby <i>Salix</i> sp. oraz <i>Rubus</i> sp. Głównym powodem występujących zaburzeń siedliska jest wycinka i nadmierne prześwietlenie stanowisk. 2, 3. Brak możliwości identyfikacji wszystkich zagrożeń ze względu na niewystarczający stopień rozpoznania siedliska. Konieczne jest wykonanie dalszych badań w celu weryfikacji występowania siedliska w obszarze oraz rozpoznania jego stanu ochrony.
	Potencjalne	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B01 Zalesianie terenów otwartych 4. D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe 5. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 6. D01.02 Drogi, autostrady 7. D01.03 Parkingi	1, 2. Prowadzenie prac z zakresu gospodarki leśnej, w tym ścinka drzew i zrywka drewna wraz z prowadzonymi szlakami zrywkowymi, budowa nowych i modernizacja istniejących dróg leśnych, składowanie drewna nad potokami, mogą prowadzić do mechanicznego uszkodzenia płatów ziołorośli oraz spowodować pogorszenie specyficznej struktury i funkcji siedliska, np. poprzez zmianę warunków siedliskowych, w szczególności wodnych; powstawanie dużych, odsłoniętych powierzchni umożliwia rozwój ekspansywnych gatunków roślin

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	samochodowe i miejsca postojowe 8. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 9. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 10. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 11. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 12. I01. Obce gatunki inwazyjne 13. J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych 14. K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja 15. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 16. L08 Powódź (procesy naturalne)	zielnych; z kolei odpływ wód wzdłuż szlaków zrywkowych powoduje pogorszenie warunków siedliskowych dla płatów położonych poniżej szlaku zrywkowego; zasłanianie płatów siedliska stosami z gałęzi. Istnieje możliwość pojawiania się gatunków synantropijnych związanych z przecinającą siedlisko drogą zrywkową. 3. Istnieje możliwość zalesienia, które może spowodować utratę części płatów siedliska i zmniejszenie jego powierzchni w obszarze. 1, 6, 13. Trzy wymienione obok kody zagrożeń dotyczą jednego zjawiska o małym prawdopodobieństwie wystąpienia, związanego z ewentualną rozbudową sieci dróg leśnych poprowadzonych wzdłuż potoków. Umocnienia stabilizujące trwałość drogi od strony potoku mogą powodować zmniejszenie powierzchni potencjalnie lub realnie zajmowanej przez siedlisko przyrodnicze. Aktualna sieć dróg poprowadzonych wzdłuż koryt potoków wydaje się być docelowa (istniejące drogi poprowadzone dolinami potoków w obszarze istnieją od wielu lat). Nie notuje się powstawania nowych dróg. Istniejące drogi są co najwyżej modernizowane i remontowane, nie obserwowano negatywnego wpływu na siedlisko przyrodnicze. Jednak nie można wykluczyć, że ewentualna modernizacja dróg wraz z umocnieniem brzegu potoków od strony drogi może

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		spowodować mechaniczne zniszczenie siedliska lub zmniejszenie zajmowanej powierzchni. 7, 8, 11. Istnieje możliwość rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej, wyznaczania, np. nowych szlaków turystycznych, spacerowych, rowerowych i narciarskich czy realizacji rekreacji przyrodniczej lub lokalizacji parkingów, co może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 8, 9, 10. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 4, 5. W przypadku płatów przeciętych, np. przez szlaki turystyczne możliwy jest negatywny wpływ penetracji turystycznej, np. mechaniczne niszczenie, rozdeptywanie, zawleczenie roślin synantropijnych, zaśmiecanie. Podobny wpływ jest możliwy w przypadku lokalizacji, np. szlaków, dróg w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska. 12. Możliwa inwazja gatunków obcego pochodzenia (rdestowce, rudbekia naga, nawłocie obcego pochodzenia, astrzy obcego pochodzenia, kolczurka

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		klapowana) w strukturę ziołorośli na stanowiskach położonych na niewielkiej wysokości n.p.m. Aktualnie nie obserwowano symptomów zjawiska w zinwentaryzowanych płatach, jednak w niewielkiej od nich odległości stwierdzono skupiska ww. gatunków. 14. Proces „utrzymywany w ryzach” przez wezbrania powodujące przemieszczanie się żwiru w korytach rzecznych, scharakteryzowane są poniżej (kod L08). W sytuacji braku dużych wezbrań przez kilka-kilkanaście lat z rzędu możliwe są przekształcenia sporej części płatów ziołorośli w młodociane postaci łągów. 15. W przypadku nadmiernego prześwietlenia stanowisk spowodowanego wycinką drzew może wystąpić zaburzenie siedliska wywołane poprzez intensywny rozwój drzew i krzewów, głównie gatunków wierzby <i>Salix</i> sp. oraz <i>Rubus</i> sp. 16. Wezbrania powodujące przemieszczanie się żwiru w korytach rzecznych są istotnym czynnikiem warunkującym rozwój ziołorośli (ogranicza negatywne dla siedliska przyrodniczego skutki sukcesji wtórnej - stopniowe pogorszenie się warunków świetlnych wskutek wzrostu gatunków drzewiastych i krzewiastych). Jednak w sytuacji wystąpienia bardzo dużych wezbrań powodziowych, może dochodzić lokalnie do czasowej dużej utraty aktualnych

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		zasobów siedliska przyrodniczego.
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatoris</i>)	Istniejące	
	1.G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 2. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 3. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane	1, 2, 3. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych (np. motory crossowe) obserwowany, np. w rejonie Tułu.
	Potencjalne	
	1.A01. Uprawa 2. A02 Zmiana sposobu uprawy 3. A03.03 Zaniechanie/brak koszenia 4. A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu 5. B01 Zalesianie terenów otwartych 6. C Górnictwo, wydobywanie surowców i produkcja energii 7. D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe 8. D01.03 Parkingi samochodowe i miejsca postojowe 9. E01.03 Zabudowa rozproszona 10. E01.04 Inne typy zabudowy	1, 6, 7, 8, 9, 10, 11. Istnieje możliwość pojawienia się budynków lub innych obiektów w obrębie płątów siedliska, np. istnieje możliwość wprowadzenia różnych typów zabudowy, np. mieszkaniowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym z usługami, zabudowy mieszkaniowo- usługowej, o charakterze letniskowym wraz z infrastrukturą techniczną oraz parkingami, zabudowy zagrodowej i agroturystyki, zabudowy gospodarczej związanej z produkcją rolną oraz obsługą produkcji rolniczej i leśnej, budynków gospodarczych i inwentarskich, usług przetwórstwa rolno-spożywczego, usług sportu i rekreacji, wypoczynku np. pole golfowe wraz z wyposażeniem czy lokalizacja dróg, np. drogi publicznej klasy dojazdowej, dróg gminnych, wewnętrznych, parkingów lub usług z zielenią urządzoną, terenów zieleni urządzonej, a także realizacji funkcji sadowniczej i ogrodniczej czy wydobycia kopalin,

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	11. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 12. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 13. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 14. K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 15. K04.01. Międzygatunkowe interakcje wśród roślin. Konkurencja	co może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 2. Możliwe jest pojawienie się czynników mogących wpłynąć negatywnie na kondycję łąk, takich jak np.: wzrost intensywności użytkowania, zaorywanie, zagospodarowanie fragmentów łąk na inne cele, np. zieleni urządzonej, upraw polowych, rolnych, sadowniczych czy ogrodniczych, co może spowodować pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 3, 4. Ewentualny zanik użytkowania kośno-pasterskiego może doprowadzić do uruchomienia niekorzystnych procesów sukcesji wtórnej. 5. Istnieje możliwość zalesienia, które może spowodować utratę części płatów siedliska i zmniejszenie jego powierzchni w obszarze. 12. Brak działań ochronnych lub niewłaściwa ich realizacja może doprowadzić do stopniowego przekształcania siedliska w wyniku sukcesji lub pogorszenia/braku poprawy stanu ochrony. 13, 14, 15. Postępujące zarastanie przez drzewa i krzewy, wzrost udziału ekspansywnych gatunków roślin, może nastąpić w sytuacji zarzucenia użytkowania kośno-

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		pasterskiego.
6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	Istniejące	
	1. A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia 2. A04.01.01 Intensywny wypas bydła 3. A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej 4. B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime) 5. E01.03 Zabudowa rozproszona 6. E01.04 Inne typy zabudowy 7. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka 8. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 9. I02 Problematiczne gatunki rodzime 10. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 11. K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 12. K04.01. Międzygatunkowe interakcje wśród roślin. Konkurencja	1, 8, 9, 10, 11, 12. Fragmenty łąk lub ich całe kompleksy są wyłączone z użytkowania. Przekształcają się one w roślinność z większym udziałem gatunków silnych konkurencyjnie (niektóre gatunki traw, nitrofilne byliny, drzewa, krzewy, np. borówka czarna <i>Vaccinium myrtillus</i> , głóg <i>Crataegus</i> sp., jeżyna fałdowana <i>Rubus plicatus</i> , róża dzika <i>Rosa canina</i> , świerk pospolity <i>Picea abies</i>). 2. Wypas zapewnia nieleśny charakter siedliska i udział gatunków charakterystycznych dla łąk górskich, jednak zbyt intensywny wypas ma odzwierciedlenie w składzie gatunkowym, w płatach łąk można zaobserwować wyraźne nawiązania do roślinności pastwiskowej ze związku <i>Cynosurion</i> . 3. Pozostawianie skoszonej biomasy powodujące zmiany w siedlisku. 4. Zalesianie, np. obsadzenie drzewami części powierzchni siedliska na stanowisku monitoringowym Ostre Hala Jaworzyna II. 5, 6. Nowe budynki w kompleksach łąk. Przykładowo obserwowany jest wzrost liczby domków letniskowych na polanie, gdzie prowadzony jest monitoring

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		siedliska (stanowisko monitoringowe Kamesznica-Węźłówka), co powoduje zajęcie płątów łąk przez zabudowę i jej urządzone otoczenie. 7. Zajmowanie powierzchni łąk pod ogrody i place (np. tartak ze składem drewna i produktów, place manewrowe i postojowe, etc.).
	Potencjalne	
	1. A01. Uprawa 2. A02 Zmiana sposobu uprawy 3. A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia 4. B01. Zalesianie terenów otwartych 5. D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe 6. D01.03 Parkingi samochodowe i miejsca postojowe 7. E01.03 Zabudowa rozproszona 8. E01.04 Inne typy zabudowy 9. E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc. 10. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w	1, 2. Możliwe jest pojawienie się czynników mogących wpłynąć negatywnie na kondycję łąk, takich jak np.: zwiększenie częstotliwości pokosu (wzrost intensywności użytkowania), zaorywanie, zagospodarowanie fragmentów łąk jako ogrodów z zielenią urządzoną (w sytuacji budowy nowych i zaadoptowania istniejących budynków na cele rekreacyjne), a także wprowadzenia upraw polowych, rolnych, sadowniczych czy ogrodniczych, co może spowodować zniszczenie płątów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 3, 15. Możliwe jest zaniechanie użytkowania łąk (zwłaszcza ich fragmentów), brak działań ochronnych lub niewłaściwa ich realizacja, co w konsekwencji doprowadzi do ich stopniowego przekształcania w wyniku sukcesji lub pogorszenia/braku poprawy stanu ochrony. 4. Istnieje możliwość zalesienia, zakrzewiania, wprowadzenia

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	plenerze 11. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 12. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 13. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 14. J02.05.04 Zbiorniki wodne 15. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 16. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 17. K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 18. K04.01. Międzygatunkowe interakcje wśród roślin. Konkurencja	zadrzewień, dolesień czy realizacji terenów lasów i zadrzewień, zieleni leśnej, terenów zieleni urządzonej, które mogą spowodować utratę części płatów siedliska i zmniejszenie jego powierzchni w obszarze. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14. Możliwe jest pojawienie się/wzrostu liczby budynków lub innych obiektów w obrębie płatów siedliska gdyż istnieje możliwość wprowadzenia zbiornika retencyjnego czy różnych typów zabudowy, np. mieszkaniowej jednorodzinnej, domów wczasowych, pensjonatowej, agroturystycznej, zagrodowej, rolniczej, rezydencjonalnej i sezonowej, letniskowej, siedliskowej, gospodarczej, budynków gospodarczych i inwentarskich, obiektów i urzędzeń obsługi rolnictwa i produkcji zwierzęcej, usług przetwórstwa rolno-spożywczego, zabudowy rekreacji, np. indywidualnej, innych obiektów kubaturowych, mieszkaniowo-usługowej, usługowej oraz usług turystycznych, usług turystyki i wypoczynku, sezonowych urzędzeń sportu i rekreacji, terenów zabudowy sportowo-rekreacyjnej, terenów sportu i rekreacji, w tym z zabudową kubaturową, z budowlami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi,-trasami narciarskimi i rowerowymi, zieleni urządzonej wraz z funkcją rekreacyjną, lokalizacji obiektów budowlanych na obszarach predysponowanych dla funkcji turystyczno-rekreacyjnej, a także różnych usług

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		i produkcji, np. usług zdrowia, usług komercyjnych, usług publicznych czy parkingów, dróg wewnętrznych, dróg klasy dojazdowej, ciągów/dróg pieszych i pieszojezdnych, terenów komunikacji i infrastruktury technicznej. Ponadto istnieje możliwość dopuszczenia na terenach rolniczych, polan leśnych czy łąk i pastwisk realizacji m.in. dróg, dojazdów do nieruchomości, ciągów pieszo-jezdnych, ścieżek rowerowych, spacerowych, tras turystycznych, ścieżek dydaktycznych, tras narciarskich, biegowych i zjazdowych, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, a także lokalizacji terenów sadowniczych i ogrodniczych, zbiorników przeciwrumoszowych, retencyjnych/małej retencji wody lub miejsc/wieży widokowej, co może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 10, 11, 12. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 16, 17, 18. W sytuacji zaniku użytkowania, płaty łąk przekształcać się będą w roślinność z większym udziałem

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		gatunków silnych konkurencyjnie (niektóre gatunki traw, nitrofilne byliny, drzewa, krzewy).
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Istniejące	
	1. E01.03 Zabudowa rozproszona 2. E02 Tereny przemysłowe i handlowe 3. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 4. J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych 5. K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 6. K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin 7. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1. Ograniczenie powierzchni siedliska na skutek zajęcia terenu pod zabudowę mieszkalną lub lotniskową. 2. Zaburzenie stosunków wodnych panujących na torfowisku oraz ograniczenie powierzchni siedliska na skutek rozbudowy tartaku. 4. Zaburzenie stosunków wodnych panujących na torfowisku (osuszanie terenu), prowadzące do ekspansji gatunków łąkowych (poidła dla zwierząt, ujęcia wody, rowy melioracyjne). 5. Efekt zalesienia otoczenia torfowiska. Na skutek zmiany warunków wodnych panujących na torfowisku powstały warunki umożliwiające intensywny rozwój drzew i krzewów. 6. Występowanie ekspansywnych gatunków roślin zielnych powoduje wzrost bujności runi, zmiany składu gatunkowego i wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska. Ponadto w przypadku ewentualnego osłabienia wpływu wód i intensywnego rozwoju gatunków ekspansywnych, będzie wzrastał ich wpływ na ubożenie składu gatunkowego siedliska. 3, 7. Brak możliwości identyfikacji wszystkich zagrożeń ze względu na niewystarczający stopień

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		rozpoznania siedliska. Konieczne jest wykonanie dalszych badań w celu weryfikacji występowania siedliska w obszarze oraz rozpoznania jego stanu ochrony.
	Potencjalne	
	1. A03.03 Zaniechanie/brak koszenia 2. A04 Wypas 3. B01 zalesianie terenów otwartych 4. B02.02. Wycinka lasu 5. D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe 6. E01.04 Inne typy zabudowy 7. E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc. 8. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 9. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 10. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 11. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	1, 14, 15. Możliwość zarastania torfowisk poprzez rozwój ekspansywnych gatunków roślin zielnych oraz drzew i krzewów. Płaty siedliska mogą zarastać w przypadku braku użytkowania ich powierzchni (np. braku okresowego koszenia) oraz otoczenia. 3. Możliwość wprowadzenia zalesień, zadrzewień, dolesień, może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 2, 13. W przypadku ewentualnego zlokalizowania poidel dla zwierząt w płatach siedliska lub częstego rozdeptywania przez pasące się zwierzęta, można się spodziewać ich negatywnego wpływu na torfowiska, w szczególności poprzez pogorszenie warunków wodnych. Obserwacji wymaga również lokalizacja poidel powyżej stanowiska na Magurce Radziechowskiej, których wpływ na siedlisko nie jest znany. Ponadto wypas prowadzony w obrębie płatów siedliska może prowadzić do ich mechanicznego niszczenia. 4. W wyniku prowadzenia prac leśnych (wycinka drzew) możliwe

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	12. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 13. J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych 14. K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 15. K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin	jest składowanie gałęzi na powierzchni torfowiska. Wycinka drzew naokoło torfowiska może prowadzić do zmiany stosunków wodnych panujących na torfowisku. 5, 6, 7, 8, 11. Możliwość wprowadzenia różnych usług, np. usług komercyjnych, terenów zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej, infrastruktury technicznej oraz usługowej, a także dróg, np. wewnętrznych, do gruntów rolnych i leśnych czy szlaków turystycznych, rowerowych i narciarskich, ścieżek dydaktycznych, miejsc widokowych w płatach siedliska lub ich bliskim sąsiedztwie może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 8, 9, 10. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 12. Brak działań ochronnych lub niewłaściwa ich realizacja może doprowadzić do stopniowego przekształcania siedliska w wyniku sukcesji lub pogorszenia/braku poprawy stanu ochrony.
8220		Istniejące

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	1. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 2. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1, 2. Brak możliwości identyfikacji zagrożeń ze względu na niewystarczający stopień rozpoznania siedliska; konieczne jest wykonanie dalszych badań w celu uzupełnienia stanu wiedzy na temat rozmieszczenia, stanu ochrony oraz zagrożeń i potrzeb przeprowadzenia działań ochronnych.
	Potencjalne	
	1. K Biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych)	1. W związku z obumieraniem świerka pospolitego i wzrostem oświetlenia nie jest znana przyszłość części powierzchni siedlisk. Ewentualna wycinka drzew i odsłonięcie stanowisk siedliska może spowodować pogorszenie specyficznej struktury i funkcji siedliska. Przykładowo na stanowisku monitoringowym Kuźnie stwierdzono degradację siedliska w części eksponowanej na dużą ekspozycję słońca związaną z prześwietleniem lasu.
8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Istniejące	
	1. G01.04.02 Speleologia 2. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 3. G05.04 Wandalizm 4. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	1, 2, 3. Obserwowana jest penetracja jaskiń przez człowieka, w tym ślady prac eksploracyjnych, w szczególności obiektów atrakcyjnych dla turystyki jaskiniowej (np. Jaskinia w Trzech Kopcach). Zbyt częsta penetracja powoduje niszczenie osadów jaskiniowych. Zaśmiecanie, rysunki i napisy na ścianach oraz zdeptywanie jeziora ze studniczkiem tatrzańskim <i>Niphargus tatrensis</i> , świadczą o stałej obecności człowieka w jaskini. Powoduje ona pogorszenie stanu ochrony jaskiń

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		i negatywny wpływ na specyficzną strukturę i funkcję siedliska przyrodniczego, w szczególności poprzez zanieczyszczenie siedliska materią antropogeniczną. 4. Ruchy masowe zboczy, opadanie skał ze ścian i stropów, zawały spowodowały zmniejszenie kubatury próżni skalnych, zmianę cyrkulacji powietrza i zmianę warunków mikroklimatycznych w Jaskini Złomanego Krómpocza. Zawalony otwór wejściowy uniemożliwia wejście do tej jaskini.
	Potencjalne	
	1. B Leśnictwo 2. G01.04.02 Speleologia 3. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 4. G05.04 Wandalizm 5. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	1. Prace leśne - ścinka drzew i prowadzenie szlaków zrywkowych; budowa dróg leśnych. W przypadku przeprowadzenia drogi dojazdowej lub pracy przy użyciu ciężkiego sprzętu istnieje możliwość zniszczenia obiektu, np. poprzez zasypianie otworów wejściowych i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, pogorszenie warunków siedliskowych, zanik zimowisk. 2, 3. Z uwagi na penetrację w okresie zimowym możliwe jest płoszenie i wybudzanie nietoperzy. Niekontrolowana penetracja obiektu w okresie zimowym może doprowadzić do zmiany warunków mikroklimatycznych. 4. Ewentualne pojawienie się śmieci oraz rysunków i napisów na ścianach będą świadczyły o

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		obecności człowieka w jaskini. Ponadto z uwagi na charakter pozostawionych śladów, wskażą na obecność osób, które nie znają zasad przebywania w obiekcie i nie szanują jaskini, co może spowodować, np. płoszenie nietoperzy w miejscu schronienia, w czasie rojenia lub wybudzanie nietoperzy ze snu zimowego. 5. Ruchy masowe zboczy, opadanie skał ze ścian i stropów, zawały mogą spowodować zmniejszenie kubatury próżni skalnych oraz zmianę warunków klimatycznych.
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Istniejące	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew 5. G Ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka 6. I02 Problematiczne gatunki rodzime	1, 2, 3, 4. Prace związane z gospodarką leśną, ze ścinką drzew i zrywką drewna (pozyskanie drewna w trakcie cięć przedrębnych, rębnych, sanitarnych) w wielu przypadkach lokalnie i przejściowo powodują niszczenie runa leśnego, gleby i podszytu; uszkodzane są pnie drzew; teren jest rozjeżdżany i zaśmiecany; następuje rozwój ekspansywnych gatunków roślin zielnych (np. trzcinnik leśny <i>Calamagrostis arundinacea</i>), zbytnie prześwietlenie powoduje ekspansję gatunków światłolubnych, np. jeżyny owłosionej <i>Rubus hirtus</i> (rubietyzacja runa); budowa nowych i modernizacja starych dróg leśnych powoduje fragmentację siedlisk; drogi stokowe, drogi zrywkowe

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		prowadzą do erozji stoków. Ponadto drogi umożliwiają wnikanie gatunków inwazyjnych. Wycinka drzew powoduje przekształcanie struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów; zaznacza się niedobór martwych i zamierających drzew; usuwanie martwego drewna powoduje utratę siedlisk dla ksylobiontów. 5. W przypadku płatów przeciętych przez szlaki turystyczne, miejscami obserwowany jest wpływ penetracji turystycznej, np. rozdeptywanie runa, zaśmiecanie (np. stanowisko monitoringowe Góra Czantoria). 6. Występowanie ekspansywnych gatunków roślin zielnych, np. trzcinnik leśny <i>Calamagrostis arundinacea</i>, jeżyna owłosiona <i>Rubus hirtus</i> powoduje przekształcenie składu florystycznego, ubożenie różnorodności gatunkowej i wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska.
	Potencjalne	
	1. A Rolnictwo 2. B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) 3. B02.01.02 Odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzące) 4. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej	1. Usunięcie drzew, zmniejszenie powierzchni siedliska w miejscach jego lokalizacji na terenach rolniczych, łąk i pastwisk. 2, 3, 4. Wprowadzenie gatunków obcych geograficznie, ekologicznie, np. wprowadzenie modrzewia europejskiego lub terenów zieleni urządzonej spowoduje niewłaściwy skład gatunkowy drzewostanów.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	5. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 6. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 7. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 8. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 9. D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe 10. E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane 11. E01.04 Inne typy zabudowy 12. E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc. 13. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie 14. J02.05.04 Zbiorniki wodne	5, 6, 7. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 8. Zagrożenie stanowi ewentualna możliwość zmniejszenia zasobów siedliska w obszarze oraz pogorszenia perspektyw ochrony, specyficznej struktury i funkcji, np. poprzez mechaniczne zniszczenie, ubytek starych, w tym zamierających i martwych drzew czy fragmentację płatów siedliska w wyniku potencjalnej możliwości rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej, realizacji urządzeń wyciągowych i rozbudowy tras zjazdowych oraz realizacji terenów zieleni urządzonej czy udostępnienia lasu dla celów turystyczno-rekreacyjnych, wypoczynkowych, sportowych z możliwością realizacji obiektów budowlanych, np. z budowlami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi, zabudową kubaturową, a także lokalizacji sezonowych urządzeń sportu i rekreacji, małej architektury, miejsc lub wież i platform widokowych, pomostów spacerowo-widokowych oraz wyznaczania tras narciarskich, rowerowych, turystycznych czy ścieżek dydaktycznych wraz z towarzyszącym wzrostem presji turystycznej.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		9, 10, 11, 12, 13, 14. Możliwość wprowadzenia różnych obiektów, np. kubaturowych, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, zabudowy agroturystycznej i zagrodowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz lokalizacji dróg, np. lokalnych, wewnętrznych, dróg klasy dojazdowej, ciągów pieszych i pieszojezdnych, a także realizacji systemów melioracyjnych, zbiornika retencyjnego, przeciwrumoszowego, obiektów i urządzeń obsługi rolnictwa i produkcji zwierzęcej czy koncentracji funkcji usługowej w płatach siedliska może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni.
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Istniejące	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew 5. G Ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka 6. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku	1, 2, 3, 4. Prace związane z gospodarką leśną, ze ścinką drzew i zrywką drewna (pozyskanie drewna w trakcie cięć przedrębnych, rębnych, sanitarnych) w wielu przypadkach lokalnie i przejściowo powodują niszczenie runa leśnego, gleby i podszytu; uszkodzane są pnie drzew; teren jest rozjeżdżany i zaśmiecany; następuje rozwój ekspansywnych gatunków roślin zielnych (np. trzcinnik leśny <i>Calamagrostis arundinacea</i>), zbytnie prześwietlenie powoduje ekspansję gatunków światłolubnych, np. jeżyny owłosionej <i>Rubus hirtus</i>

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	rekreacji, uprawiane w plenerze 7. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 8. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 9. I02 Problematiczne gatunki rodzime	(rubietyzacja runa); budowa nowych i modernizacja starych dróg leśnych powoduje fragmentację siedlisk; drogi stokowe, drogi zrywkowe prowadzą do erozji stoków. Ponadto drogi umożliwiają wnikanie gatunków inwazyjnych (np. niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> - stanowisko monitoringowe PMŚ GIOŚ - Kamionka). Wycinka drzew powoduje przekształcanie struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów; zaznacza się niedobór martwych i zamierających drzew; usuwanie martwego drewna powoduje utratę siedlisk dla ksylobiontów. 5. W przypadku płatów przeciętych przez szlaki turystyczne, miejscami obserwowany jest wpływ penetracji turystycznej, np. rozdeptywanie runa, zaśmiecanie. 6, 7, 8. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych (np. motory crossowe) obserwowany, np. w rejonie Tułu. 9. Występowanie ekspansywnych gatunków roślin zielnych, np. trzcinnik leśny <i>Calamagrostis arundinacea</i>, jeżyna owłosiona <i>Rubus hirtus</i> powoduje przekształcenie składu florystycznego, ubożenie różnorodności gatunkowej i wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	Potencjalne	
	1. A Rolnictwo 2. B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) 3. B02.01.02 Odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzime) 4. D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe 5. E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane 6. E01.04 Inne typy zabudowy 7. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 8. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 9. J02.05.04 Zbiorniki wodne	1. Usunięcie drzew, zmniejszenie powierzchni siedliska w miejscach jego lokalizacji na terenach rolniczych. 2, 3. Wprowadzenie gatunków obcych geograficznie, ekologicznie, np. wprowadzenie modrzewia europejskiego spowoduje niewłaściwy skład gatunkowy drzewostanów. 4, 5, 6, 9. Możliwość wprowadzenia zabudowy, np. mieszkaniowej jednorodzinnej, realizacji dróg, np. gminnych, wewnętrznych czy zbiorników małej retencji wody może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 7, 8. Zagrożenie stanowi ewentualna możliwość zmniejszenia zasobów siedliska w obszarze oraz pogorszenia perspektyw ochrony, specyficznej struktury i funkcji, np. poprzez mechaniczne zniszczenie, ubytek starych, w tym zamierających i martwych drzew czy fragmentację płatów siedliska w wyniku potencjalnej możliwości rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej, realizacji urządzeń wyciągowych i rozbudowy tras zjazdowych oraz możliwości udostępnienia lasu dla celów turystyczno-rekreacyjnych, wypoczynkowych, z możliwością realizacji obiektów budowlanych

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		czy lokalizacji sezonowych urządzeń sportu i rekreacji, innych obiektów, np. wież widokowych, małej architektury oraz wyznaczania tras turystycznych, rowerowych czy ścieżek dydaktycznych_wraz z towarzyszącym wzrostem presji turystycznej.
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Istniejące	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew 5. E03 Odpady, ścieki	1, 2, 3, 4. Prace związane z gospodarką leśną w wielu przypadkach lokalnie i przejściowo powodują niszczenie runa leśnego, gleby i podszytu, zbytne prześwietlenie powoduje ekspansję gatunków światłolubnych, np. jeżyny owłosionej <i>Rubus hirtus</i> (rubietyzacja runa), drogi zrywkowe prowadzą do erozji stoków. Wycinka drzew powoduje przekształcanie struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów; zaznacza się niedobór martwych i zamierających drzew; usuwanie martwego drewna powoduje utratę siedlisk dla ksylobiontów. 5. Pogorszenie perspektyw ochrony siedliska z powodu zaśmiecania oraz spływu zanieczyszczeń z sąsiadującej z płatami siedliska zabudowy mieszkalnej.
	Potencjalne	
	1. B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) 2. B02.01.02 Odnawianie lasu po wycince (drzewa	1, 2. Wprowadzenie gatunków obcych geograficznie, ekologicznie, spowoduje niewłaściwy skład gatunkowy drzewostanów.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	nerodzyme) 3. E01.04 Inne typy zabudowy 4. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 5. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 6. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 7. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 8. J02.05.04 Zbiorniki wodne	3, 4, 7, 8. Zagrożenie stanowi możliwość zmniejszenia zasobów siedliska w obszarze oraz pogorszenia perspektyw ochrony, specyficznej struktury i funkcji, np. poprzez mechaniczne zniszczenie, ubytek starych, w tym zamierających i martwych drzew czy fragmentację płatów siedliska w wyniku potencjalnej możliwości rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej, wprowadzenia obiektów, np. wież widokowych czy realizacji zbiorników małej retencji wody. 4, 5, 6. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych (np. motory crossowe).
9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	Istniejące	
	1. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 2. K04.01 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin. Konkurencja	1. Rozdeptywanie i zaśmiecanie płatów siedliska sąsiadujących ze szlakiem turystycznym. 2. Występowanie ekspansywnych gatunków roślin zielnych, np. zaznacza się wpływ konkurencji jeżyny gruczołowej <i>Rubus hirtus</i> i turzycy drżączkowatej <i>Carex brizoides</i> na inne gatunki roślin. Rośliny te utrudniają naturalne odnawianie się lasu.
	Potencjalne	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. B02.02 Wycinka lasu	1, 2, 3. Wycinka drzew może spowodować przekształcanie struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów; zaznacza się niedobór martwych i zamierających

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. E01.04 Inne typy zabudowy 5. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 6. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 7. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 8. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 9. J02.05.04 Zbiorniki wodne 10. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	drzew; usuwanie martwego drewna powoduje utratę siedlisk dla ksylobiontów. Nadmierne prześwietlenie także w drzewostanach sąsiadujących z płatami jaworzyn może przyczynić się do rozwoju ekspansywnych gatunków roślin zielnych. Przykładowo prześwietlenie, w tym nadmierne prześwietlenie w drzewostanach sąsiadujących z płatami jaworzyn doprowadziło do rozwoju ekspansywnych gatunków roślin zielnych, np. jeżyny gruczołowej <i>Rubus hirtus</i>, turzycy drżączkowatej <i>Carex brizoides</i> (np. stanowiska monitoringowe PMŚ GIOŚ - Nad Potokiem Barbara i Dolina Wapienicy). Przebudowa i remontowanie drogi stokowej, która jest wykorzystywana do zrywki drewna, może doprowadzić do fizycznego naruszenia istniejącego układu topograficznego oraz otwarcia możliwości wnikania gatunków obcych. 4, 5, 8, 9. Zagrożenie stanowi możliwość zmniejszenia zasobów siedliska w obszarze oraz pogorszenia perspektyw ochrony, specyficznej struktury i funkcji, np. poprzez mechaniczne zniszczenie, ubytek starych, w tym zamierających i martwych drzew czy fragmentację płatów siedliska w wyniku potencjalnej możliwości rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej, udostępnienia obszarów lasów dla celów turystyczno-rekreacyjnych, lokalizacji obiektów budowlanych

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		lub innych obiektów, np. wież widokowych, zbiorników małej retencji wody. 5, 6, 7. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 10. Grawitacyjne ruchy masowe stanowią naturalny element dynamiki jaworzyn, jednak ich nasilenie miejscowo może spowodować zniszczenie płatów.
91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	Istniejące	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1. Brak możliwości identyfikacji wszystkich zagrożeń ze względu na niewystarczający stopień rozpoznania siedliska w zakresie warunków wodnych.
	Potencjalne	
	1. A Rolnictwo 2. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 3. B02.02 Wycinka lasu 4. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 5. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych nie wymienione powyżej 6. E01.03 Zabudowa rozproszona	1. Usunięcie drzew, zmniejszenie powierzchni siedliska w miejscach jego lokalizacji na terenach upraw polowych, łąk i pastwisk. 2, 3, 4. Prowadzenie prac z zakresu gospodarki leśnej poprzez mechaniczne niszczenie płatów siedliska, może spowodować pogorszenie wskaźników specyficznej struktury i funkcji siedliska. Z kolei wycinka lasu może wpłynąć na zmianę stosunków wodnych i warunków świetlnych obecnie panujących na stanowisku. Natomiast usuwanie martwych i zamierających drzew może ograniczyć siedliska niezbędne dla

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	7. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 8. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 9. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 10. H05.01 Odpadki i odpady stałe	najbardziej wymagających organizmów ksylobiontycznych. 5. Sztuczne nasadzenia gatunków drzew (np. obcych geograficznie), które w dłuższej perspektywie czasowej mogą zmienić obecny skład gatunkowy drzewostanu jak i runa, a ponadto w znaczący sposób wpłyną na zmianę stosunków wodnych i warunków świetlnych obecnie panujących na stanowisku. 6. Możliwość wprowadzenia zabudowy rozproszonej może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 7, 8, 9. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 10. Tworzenie w obrębie płatów siedliska lokalnych, dzikich wysypisk śmieci może stanowić źródło rozprzestrzeniania się gatunków niepożądanych w siedlisku, np. gatunków ekspansywnych lub obcych gatunków inwazyjnych oraz może powodować pogorszenie specyficznej struktury i funkcji siedliska również poprzez pogorszenie oceny wskaźnika „inne zniekształcenia”.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	Istniejące	
	1. E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane 2. E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych 3. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie 4. H05.01 Odpadki i odpady stałe 5. I.01 Obce gatunki inwazyjne 6. I.02 Problematyczne gatunki rodzime	1, 2, 3, 4. Tereny nadrzeczne wykorzystywane są do wypoczynku i lokalnie zwiększonej penetracji przez ludzi, co powoduje mechaniczne wydeptywanie runa. Zaśmiecanie lub wręcz tworzenie w obrębie płatów siedliska lokalnych, dzikich wysypisk śmieci. Ponadto na wzrost tego zagrożenia wpływa lokalizacja nowej zabudowy w sąsiedztwie łęgów, co dodatkowo związane jest z ich zanieczyszczeniem ściekami. 5, 6. Występowanie ekspansywnych gatunków roślin zielnych, gatunków synantropijnych czy gatunków inwazyjnych jest zagrożeniem dla różnorodności gatunkowej łęgów; znaczne zajęcie runa leśnego przez te gatunki przyczynia się do przekształcenia składu florystycznego, konkurencji i wypierania gatunków charakterystycznych dla siedliska. W granicach obszaru stwierdzono występowanie głównie niecierpka <i>Impatiens sp.</i> ; obserwowano płaty ze znacznym udziałem turzycy drżączkowatej <i>Carex brizoides</i> .
	Potencjalne	
	1. A01. Uprawa 2. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 3. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych nie wymienione powyżej	1, 4, 5, 8. Potencjalna możliwość rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej, możliwość udostępnienia obszarów lasów dla celów turystyczno-rekreacyjnych, lokalizacji obiektów budowlanych (np. uzupełnienie zabudowy) lub innych obiektów, np. wież widokowych, małej architektury, dopuszczenie terenów sadowniczych i ogrodniczych czy

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	4. E01.04 Inne typy zabudowy 5. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 6. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 7. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 8. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 9. H05.01 Odpadki i odpady stałe 10. J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych 11. J02.05.04 Zbiorniki wodne	wyznaczania tras turystycznych, rowerowych, ścieżek dydaktycznych_wraz z towarzyszącym wzrostem presji turystycznej, może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni. 2. Usuwanie martwych i umierających drzew może ograniczyć siedliska niezbędne dla najbardziej wymagających organizmów ksylobiontycznych. 3. Sztuczne nasadzenia gatunków drzew (obcych geograficznie oraz rodzimych gatunków niełęgowych) mogą w dłuższej perspektywie czasowej zmienić obecny skład gatunkowy drzewostanu jak i runa, a ponadto w znaczący sposób wpłynąć na zmianę stosunków wodnych i warunków świetlnych obecnie panujących na stanowisku. 5, 6, 7. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 9. Tworzenie w obrębie kolejnych płatów siedliska lokalnych, dzikich wysypisk śmieci może stanowić źródło rozprzestrzeniania się gatunków niepożądanych w siedlisku, np. gatunków ekspansywnych lub obcych

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		gatunków inwazyjnych oraz może powodować pogorszenie specyficznej struktury i funkcji siedliska również poprzez pogorszenie oceny wskaźnika „inne zniekształcenia”. 10. Ewentualne prace związane z regulacją koryt rzek i potoków (np. w ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego), inne prace ingerujące w swobodny bieg potoków (np. progi, umacnianie brzegów) mogą przyczynić się m.in. do zmniejszenia zasobów siedliska w obszarze, jego fragmentacji lub zakłócenia kształtowania się naturalnego kompleksu siedlisk towarzyszących potokom. 11. Możliwość realizacji zbiornika retencyjnego może spowodować zniszczenie płatów siedliska, pogorszenie kondycji siedliska przyrodniczego oraz zmniejszenie jego powierzchni.
9410 Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i> część - zbiorowiska górskie)	Istniejące	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) 3. B02.02 Wycinka lasu 4. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 5. B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew	1, 2, 3, 4, 5. Prace związane z gospodarką leśną, ze ścinką drzew i zrywką drewna, odnawianiem drzewostanu, szczególnie w sytuacji wielkoskalowego rozpadu drzewostanów świerkowych, w wielu przypadkach lokalnie i przejściowo powodują niszczenie runa leśnego, gleby i podszytu; uszkodzane są pnie drzew; teren jest rozjeżdżany i zaśmiecany; obserwowane jest zaburzenie składu gatunkowego runa, zbytne prześwietlenie powoduje ekspansję gatunków

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	6. G01.04 Turystyka górską, wspinaczka, speleologia 7. I02 Problematiczne gatunki rodzime	światłolubnych, np. jeżyny owłosionej <i>Rubus hirtus</i> (rubietyzacja runa); następuje rozwój ekspansywnych gatunków roślin zielnych (np. trzcinnik leśny <i>Calamagrostis arundinacea</i>); budowa nowych i modernizacja starych dróg leśnych powoduje fragmentację siedlisk; drogi stokowe, drogi zrywkowe prowadzą do erozji stoków. Wycinka drzew powoduje przekształcanie struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów; zaznacza się niedobór martwych i zamierających drzew; usuwanie martwego drewna powoduje utratę siedlisk dla ksylobiontów. Wprowadzenie gatunków obcych siedliskowo, np. kosodrzewiny <i>Pinus mugo</i> powoduje zaburzenia właściwego składu gatunkowego siedliska. 6. W przypadku płatów przeciętych przez szlaki turystyczne, miejscami obserwowany jest wpływ penetracji turystycznej, np. rozdeptywanie runa, zaśmiecanie. 7. Występowanie ekspansywnych gatunków roślin zielnych, np. trzcinnik leśny <i>Calamagrostis arundinacea</i>, jeżyna owłosiona <i>Rubus hirtus</i>, malina właściwa <i>Rubus idaeus</i> powoduje przekształcenie składu florystycznego i wypieranie gatunków typowych dla siedliska.
	Potencjalne	

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	1. B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) 2. B02.01.02 Odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzime) 3. D01.03 Parkingi samochodowe i miejsca postojowe 4. E01.04 Inne typy zabudowy 5. E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc. 6. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 7. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 8. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 9. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 10. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	1, 2. Wprowadzenie gatunków obcych geograficznie, ekologicznie, może powodować niewłaściwy skład gatunkowy drzewostanów. 3, 4, 5, 6, 9, 10. Zagrożenie stanowi ewentualna możliwość zmniejszenia zasobów siedliska w obszarze oraz pogorszenia perspektyw ochrony, specyficznej struktury i funkcji, np. poprzez mechaniczne zniszczenie, fragmentację płatów siedliska w wyniku potencjalnej możliwości rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej, realizacji urządzeń wyciągowych i rozbudowy tras zjazdowych oraz możliwości lokalizacji sezonowych urządzeń sportu i rekreacji czy realizacji systemów melioracyjnych, wprowadzenia terenów usług, komunikacji i infrastruktury technicznej czy dopuszczenia realizacji różnych obiektów, np. kładek, wież/miejsc widokowych, małej architektury, a także parkingów, pól biwakowych oraz wyznaczania tras turystycznych, rowerowych, ścieżek dydaktycznych wraz z towarzyszącym wzrostem presji turystycznej. 6, 7, 8. Niszczenie szaty roślinnej i pokrywy glebowej, powstawanie kolein, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
4109 Tojad morawski <i>Aconitum firmum</i> ssp. <i>moravicum</i>	Istniejące	
	1. B02.02 Wycinka lasu 2. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 3. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak 4. D Transport i sieci komunikacyjne 5. K01.01 Erozja 6. K04.01 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin. Konkurencja 7. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko 8. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1, 2, 4. Wycinanie drzew, usuwanie drzew martwych i zrywka drewna ciężkim sprzętem mechanicznym oraz wielkoskalowe prace odnowieniowe związane również z użyciem ciężkiego sprzętu mechanicznego spowodowały zniszczenie części siedliska populacji tojadu morawskiego. Ponadto na stanowiskach tego gatunku zalegają pozostałości pozrębów, które zniszczyły część pokrywy roślinnej. Z kolei na kilku stanowiskach monitoringowych w rejonie Barania Góra - Malinowska Skała stwierdzono zniszczenie górnej części siedliska spowodowane budową drogi stokowej, w tym ujęcie wody w przepust. Działanie to spowodowało zaburzenie warunków wodnych siedliska; deponowane są też nanosy erozyjne z drogi stokowej. Drogi stokowe zlokalizowane są też ponad stanowiskami tojadów morawskich. 6. Obecność gatunków ekspansywnych, np.: <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Deschampsia caespitosa</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Rubus idaeus</i> powoduje przebudowę stosunków florystycznych na stanowisku i zmniejszenie powierzchni dostępnej dla tojadów morawskich. Obecność gatunków ekspansywnych z większym pokryciem, które są uznawane za wskaźnik kardynalny, powoduje obniżenie oceny stanu ochrony

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		siedliska tojadów morawskich. 5, 7. Erozja, procesy osuwiskowe to czynniki naturalne, wpływające pozytywnie (tworzenie nowych siedlisk, rozprzestrzenianie się gatunku), jak również negatywnie (np. spadek liczebności na stanowisku). 3, 8. Brak możliwości identyfikacji wszystkich zagrożeń ze względu na niewystarczający stopień rozpoznania gatunku; konieczne jest wykonanie dalszych badań w celu uzupełnienia stanu wiedzy na temat rozmieszczenia, stanu ochrony oraz zagrożeń i potrzeb przeprowadzenia działań ochronnych.
	Potencjalne	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe 3. E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc. 4. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 5. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 6. G01.03 Pojazdy	1. W trakcie prowadzenia prac z zakresu gospodarki leśnej, w tym w trakcie ewentualnej budowy dróg stokowych istnieje możliwość mechanicznego uszkodzenia stanowiska, zniszczenia osobników tojadu morawskiego, w tym zagłuszenia ich resztkami pozrębowymi i pogorszenia warunków siedliskowych. Ponadto na części stanowisk zlokalizowanych w terenach pozbawionych drzew w wyniku zamierania drzewostanów świerkowych, należy się spodziewać zmian liczebności i zmniejszenia powierzchni dostępnej dla tojadu morawskiego w wyniku rozwoju drzew z nasadzeń lub w drodze sukcesji. 2, 3, 4, 7. Możliwość realizacji różnych przedsięwzięć, np. tras

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	zmotoryzowane 7. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 8. K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	turystycznych, ścieżek dydaktycznych, miejsc widokowych, a także dróg czy infrastruktury technicznej może spowodować zniszczenie gatunku i jego siedliska, pogorszenie stanu jego ochrony. 5, 6, 7. Niszczenie i uszkodzanie osobników oraz siedliska gatunku, pogorszenie stanu jego ochrony, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 8. W warunkach zmienionego siedliska w wyniku powału lasu trudna jest do przewidzenia tendencja zmian sukcesyjnych i rozwój gatunków ekspansywnych. Można się spodziewać zmian w płatach roślinnych prowadzących do przebudowy obecnie istniejących warunków biocenotycznych. Prawdopodobnie nastąpi gwałtowny rozwój któregoś z gatunków ekspansywnych, który może zagrozić istnieniu tojadów na stanowisku. Wtedy sukcesja roślinności może w dłuższej perspektywie czasu ograniczyć liczebność populacji na stanowisku. Jednak z uwagi na szybkie zmiany środowiska przyrodniczego tendencja zmian liczebności populacji tojadu morawskiego jest trudna do ustalenia.
4116		Istniejące

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
Tocja karpacka <i>Tozzia carpathica</i>	1. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak	1, 3. Brak możliwości identyfikacji wszystkich zagrożeń ze względu na niewystarczający stopień rozpoznania gatunku; konieczne jest wykonanie dalszych badań w celu uzupełnienia stanu wiedzy na temat rozmieszczenia, stanu ochrony oraz zagrożeń i potrzeb przeprowadzenia działań ochronnych. 2. Zamieranie drzewostanów świerkowych, wiatrowały na stanowisku (młode drzewa, w wieku około 20-30 lat) spowodowały zmianę warunków świetlnych oraz częściowo przysłoniły stanowisko. Intensywność oddziaływania może wzrastać w przypadku wystąpienia kolejnych wiatrowałów i mechanicznego uszkodzenia tocji karpackiej. Wpływ tego zagrożenia na populację tocji karpackiej powinien być monitorowany. Ponadto stanowisko jako podmokła enklawa w lesie jest odwiedzana przez dzikie zwierzęta, które zgryzają warstwę zielną i korzystają z tego miejsca do kąpieli błotnych. Ocena tego wpływu wymaga dalszych obserwacji, ale mechaniczne uszkodzenie powierzchni (babrzysko) może przyczyniać się do okresowych zmian liczebności tocji karpackiej.
	2. K Biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych)	
	3. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	
	Potencjalne	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji	1. W trakcie prowadzenia prac z zakresu gospodarki leśnej, w tym w sąsiedztwie stanowiska tocji karpackiej istnieje możliwość jego mechanicznego zniszczenia lub uszkodzenia osobników; może
	2. G01 Sporty i różne formy	

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 3. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 4. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 5. K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin	nastąpić pogorszenie warunków siedliskowych; siedlisko może zostać przykryte stosem z gałęzi pozostałych po ścinie drzew. 2, 3, 4. Niszczenie i uszkodzanie osobników oraz siedliska gatunku, pogorszenie stanu jego ochrony, może być spowodowane przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi. 5. Na stanowisku znajdują się młode świerki pospolite, które jeżeli przeżyją to w przyszłości mogą spowodować wzrost ocienienia.
1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	Istniejące	
	1. A04 Wypas 2. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 3. D01.02 Drogi, autostrady 4. E01.04 Inne typy zabudowy 5. F03.01 Polowanie 6. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 7. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 8. G02.02 Kompleksy narciarskie	1. Brak lub słaba ochrona zwierząt podczas wypasu przyczynia się do występowania sytuacji konfliktowych związanych z powstawaniem szkód w inwentarzu i negatywnym nastawieniem społeczności lokalnej do potrzeby ochrony wilka. 2, 6. Gęsta sieć szlaków turystycznych w obszarze ułatwia penetrację ostoi przez ludzi, co powoduje niepokojenie i wypłaszanie wilków oraz nieprzydatność tych terenów jako miejsc dogodnych w czasie rozrodu. 3. Obszar jest w coraz większym stopniu izolowany od kompleksów leśnych leżących na wschód

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	9. G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne	(Beskid Mały) i południowy-wschód (Beskid Żywiecki). Wzrasta intensywność ruchu kołowego na drogach lokalnych zwiększając efekt bariery i zagrożenie kolizjami z pojazdami. 4. Postępująca zabudowa enklaw śródleśnych, ciągła zabudowa wzdłuż dróg oraz grodzenie działek prowadzi do ograniczania możliwości przemieszczania się zwierząt, zwiększenia aktywności ludzi wewnątrz obszaru i intensywniejszej penetracji ostoi przez zwierzęta domowe. 5. Polowanie, w tym polowania zbiorowe, przyczyniają się do płoszenia wilków. Wystawianie padliny na nęciskach prowadzi do przyzwyczajania się wilków do pokarmu antropogenicznego. 7. W całej ostoi, w tym w potencjalnych miejscach rozrodu oraz w rezerwach, nasilają się nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami, motocyklami crossowymi oraz skuterami śnieżnymi (np. rezerwat Barania Góra), co powoduje niepokoienie i wypłaszanie wilków oraz nieprzydatność tych terenów jako miejsc dogodnych w czasie rozrodu. Ponadto nielegalny ruch pojazdów mechanicznych umożliwiają drogi leśne. 8. Większość istniejących wyciągów i tras narciarstwa zjazdowego położona jest na obrzeżach ostoi. Zwiększa się liczba gmin, które

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		zrealizowały lub planują intensywną rozbudowę infrastruktury narciarskiej, m. in. gmina Szczyrk i Brenna. Budowa kompleksów narciarskich powoduje uszczuplenie dostępnych siedlisk, ograniczenie możliwości przemieszczania się i wzrost niepokojenia zwierząt w ostojach. 9. W ostoi znajduje się kilkanaście schronisk turystycznych oraz baz namiotowych, wśród nich część jest masowo odwiedzana przez turystów, w tym osób w samochodach terenowych, na motocyklach crossowych i skuterach śnieżnych (głównie: schroniska na Skrzycznym, Przysłopie pod Baranią Górą, Błatniej, Szyndzielni, Klimczoku, Czantorii itd.), co przyczynia się do pogorszenia stanu zachowania populacji wilka, ciągłego niepokojenia zwierząt i zaśmiecania terenu.
	Potencjalne	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. D01.04 Linie kolejowe 3. E03 Odpady, ścieki 4. F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo 5. G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami	1. Prowadzenie prac z zakresu gospodarki leśnej i wzmożona aktywność ludzi może powodować płoszenie, szczególnie niekorzystne w czasie wychowu szczeniąt. Ponadto istnieje możliwość zaśmiecania terenu. 2. Sieć linii kolejowych jest słabo rozwinięta, występuje na obrzeżach ostoi. Może mieć wpływ na przemieszczanie się wilków do sąsiednich ostoi. Ewentualna rozbudowa sieci kolejowej może ograniczyć funkcjonowanie

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		korytarzy ekologicznych, z których korzystają duże drapieżniki. 3. Pozostawianie śmieci, np. plastikowych worków z żywnością lub po żywności, w przypadku ich zjedzenia przez wilki może nawet doprowadzić do śmierci. Z kolei ewentualne odpady po pracach leśnych, np. pojemniki po olejach, smarach, paliwie, mogą spowodować zatrucie się wilków. 4. Wilki mogą stawać się ofiarami kłusowników. 5. Większość istniejących tras narciarstwa zjazdowego położona jest na obrzeżach ostoi. Lokalne gminy planują jednak rozbudowę infrastruktury narciarskiej, m. in. w gminie Szczyrk i Brenna, co może spowodować pogorszenie warunków siedliskowych i wzrost niepokojenia wilków.
1361 Ryś <i>Lynx lynx</i>	Istniejące	
	1. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 2. D01.02 Drogi, autostrady 3. E01.04 Inne typy zabudowy 4. F03.01 Polowanie 5. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 6. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane	1, 5. Gęsta sieć szlaków turystycznych w obszarze powoduje zwiększoną penetrację ostoi przez ludzi, zarówno zimą, jak i latem, co powoduje niepokojenie rysi. 2. Obszar jest w coraz większym stopniu izolowany od kompleksów leśnych leżących na wschód (Beskid Mały) i południowy-wschód (Beskid Żywiecki). Wzrasta intensywność ruchu kołowego na drogach lokalnych zwiększając efekt bariery i zagrożenie kolizjami z pojazdami. 3. Postępująca zabudowa enklaw

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	7. G02.02 Kompleksy narciarskie 8. G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne	śródleśnych, ciągła zabudowa wzdłuż dróg oraz grodzenie działek prowadzi do ograniczania możliwości przemieszczania się zwierząt, zwiększenia aktywności ludzi wewnątrz obszaru i intensywniejszej penetracji ostoi przez zwierzęta domowe. 4. Polowanie, w tym polowania zbiorowe, przyczyniają się do płoszenia rysi. 6. W całej ostoi, w tym w potencjalnych miejscach rozrodu oraz w rezerwatach, nasilają się nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami, motocyklami crossowymi oraz skuterami śnieżnymi (np. rezerwat przyrody Barania Góra), co powoduje płoszenie rysi. Ponadto nielegalny ruch pojazdów mechanicznych umożliwiają drogi leśne. 7. Większość istniejących wyciągów i tras narciarstwa zjazdowego położona jest na obrzeżach ostoi. Zwiększa się liczba gmin, które zrealizowały lub planują intensywną rozbudowę infrastruktury narciarskiej, m. in. gmina Szczyrk i Brenna. Budowa kompleksów narciarskich powoduje uszczuplenie dostępnych siedlisk, ograniczenie możliwości przemieszczania się i wzrost niepokojenia zwierząt w ostojach. 8. W ostoi znajduje się kilkanaście schronisk turystycznych oraz baz namiotowych, wśród nich część jest masowo odwiedzana przez turystów,

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		w tym osób w samochodach terenowych, na motocyklach crossowych i skuterach śnieżnych (głównie: schroniska na Skrzycznym, Przysłopie pod Baranią Górą, Błatniej, Szyndzielni, Klimczoku, Czantorii itd.), powoduje to pogorszenie stanu zachowania populacji, ciągłe niepokojenie zwierząt i zaśmiecanie obszaru.
	Potencjalne	
	1. A04 Wypas 2. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. D01.04 Linie kolejowe 5. F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo 6. G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami 7. K03.03 Zawleczenie choroby	1. Brak lub słaba ochrona zwierząt podczas wypasu może prowokować powstawanie szkód w inwentarzu i przyczyniać się do negatywnego nastawienia społeczności lokalnej do potrzeby ochrony gatunku. 2. Prowadzenie prac z zakresu gospodarki leśnej i wzmożona aktywność ludzi może powodować płoszenie, co jest szczególnie niekorzystne w czasie wychowu kociąt. Ponadto istnieje możliwość zaśmiecania terenu. 3. Usuwanie martwych i zamierających drzew z dużymi wypróchnieniami może obniżać liczbę dostępnych schronień (w tym dla kociąt) oraz ukryć niezbędnych podczas zdobywania pokarmu. 4. Sieć linii kolejowych jest słabo rozwinięta, występuje na obrzeżach ostoi. Może mieć jednak wpływ na przemieszczanie się rysi do sąsiednich ostoi. Ewentualna rozbudowa sieci kolejowej może ograniczyć funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, z których

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		korzystają duże drapieżniki. 5. Rysie mogą stawać się ofiarami kłusowników. 6. Większość istniejących tras narciarstwa zjazdowego położona jest na obrzeżach ostoi. Lokalne gminy planują jednak rozbudowę infrastruktury narciarskiej, m. in. w gminie Szczyrk i Brenna, co potencjalnie może spowodować pogorszenie warunków siedliskowych i wzrost niepokojenia rysia. 7. Penetracja kompleksów leśnych przez zwierzęta domowe, a zwłaszcza koty, prowadzić może do rozprzestrzeniania chorób i pasożytów. Zagrożenie FIV jest bardzo duże i może mieć bardzo negatywny wpływ na populację rysia.
1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Istniejące	
	1. J02.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk	1. Zabudowa poprzeczna w korycie potoku, budowę zbiornika Jezioro Czerniańskie powodują ograniczenie swobodnej migracji ryb i wydry (średnia istotność zagrożenia).
	Potencjalne	
	1. D01.02 Drogi autostrady 2. D01.03 Parkingi samochodowe i miejsca postojowe 3. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 4. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na	1. Obecność dróg lokalnych, o niewielkim natężeniu ruchu może powodować zwiększoną śmiertelność osobników (skala zagrożenia jest niewielka). 2, 6, 7, 8. Budowa umocnień brzegów, w formie koszy siatkowo-kamiennych lub (lokalnie) murów oporowych czy innych urządzeń/zabezpieczeń/

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	pojazdach niezmotoryzowanych 5. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 6. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 7. J02.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk 8. J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt riecznych i zmiana przebiegu koryt riecznych	infrastruktury przeciwoerozyjnych, przeciwpowodziowych, zachowujących spływ oraz zwiększających retencję wód, a także obiektów budowlanych/ urządzeń, np. sportu, turystyki i rekreacji, sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, parkingów czy realizacji ścieżek, np. spacerowych i rowerowych może pogarszać warunki występowania gatunku, np. w wyniku zmniejszenia liczby dostępnych kryjówek (zarówno podziemnych jak i nadziemnych). W przypadku stanowisk: Biała Wisielka, Olza-Łączyna, Olza- granica, Olza-Szymcze, obecne są odcinkowe umocnienia brzegów, w formie koszy siatkowo-kamiennych lub (lokalnie) murów oporowych uniemożliwiających założenie kryjówek w tych miejscach, trwale eliminujących roślinność wysoką. Dla stanowiska Biała Wisielka są to umocnienia odcinkowe, umożliwiające egzystowanie osobników gatunku w obrębie tego odcinka cieku. Ponadto budowa, np. progów/zabezpieczeń przeciwoerozyjnych, przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i budowli hydrotechnicznych związanych z utrzymaniem wód i ochroną przeciwpowodziową może pogorszyć warunki migracji ryb i wydry. 3, 4. 5. Niszczenie siedliska gatunku, pogorszenie stanu jego ochrony, może być spowodowane

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		przez ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi.
1303 Podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i>	Istniejące	
	1. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 2. G05.04 Wandalizm	1. Penetracja jaskiń w okresie zimy powoduje zwiększenie częstości wybudzeń hibernujących nietoperzy oraz przyczynia się do zmian mikroklimatu schronienia. 2. Celowe wybudzenia nietoperzy ze stanu hibernacji; rozpalanie ognisk powoduje zmianę warunków mikroklimatu.
	Potencjalne	
	1. B Leśnictwo 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. B03 Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania 5. B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) 6. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 7. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 8. G05.04 Wandalizm	1. Ścinka drzew i prowadzenie szlaków zrywkowych; budowa dróg leśnych. W przypadku przeprowadzenia drogi dojazdowej lub pracy przy użyciu ciężkiego sprzętu istnieje możliwość zniszczenia jaskini, np. poprzez zasypanie otworów wejściowych i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, pogorszenie warunków siedliskowych, zanik zimowisk. 2. Wylesienia, fragmentacja obszarów leśnych może powodować kurczenie się areалу dostępnych żerowisk. 3. Usuwanie martwych i umierających drzew może przyczynić się do likwidacji potencjalnych schronień dziennych.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	9. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	4. Wycinka drzew znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie jaskiń, może spowodować zaburzenie ciągłości zadrzewień, a przez to utratę tras migracji na żerowisko oraz utratę bezpiecznego dolotu to jaskini. 5. Stosowanie insektycydów może spowodować zubożenie bazy pokarmowej dla nietoperzy. 6. Budowa wyciągów i tras narciarskich; montaż słupów w bliskiej odległości od schronień zimowych może spowodować na etapie budowy infrastruktury narciarskiej pogorszenie warunków siedliskowych, zmiany w kubaturze obiektów, zasypanie otworów i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, zanik zimowiska. Ponadto budowa wyciągów i tras narciarskich może poprzez wylesienie i fragmentację terenów leśnych spowodować zmniejszenie żerowisk, utratę tras migracji na żerowiska lub bezpiecznego dolotu do schronień w jaskiniach. 7. Penetracja kolejnych jaskiń w okresie zimy może zwiększyć częstość wybudzeń hibernujących nietoperzy oraz spowodować zmianę mikroklimatu schronienia. 8. Potencjalnym zagrożeniem dla kolejnych obiektów mogą być celowe wybudzenia nietoperzy ze stanu hibernacji oraz rozpalanie ognisk, które może powodować zmianę warunków mikroklimatu.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		9. Ruchy masowe zboczy, opadanie skał ze ścian i stropów, zawały, mogą spowodować zmniejszenie kubatury próżni skalnych oraz zmianę warunków klimatycznych.
1308 Mopek <i>Barbastella</i> <i>barbastellus</i>	Istniejące	
	1. X Brak zagrożeń i nacisków.	1. Nie dotyczy.
	Potencjalne	
	1. B Leśnictwo 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. B03 Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania. 5. B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) 6. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 7. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 8. G05.04 Wandalizm 9. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	1. Ścinka drzew i prowadzenie szlaków zrywkowych; budowa dróg leśnych. W przypadku przeprowadzenia drogi dojazdowej lub pracy przy użyciu ciężkiego sprzętu istnieje możliwość zniszczenia obiektu, np. poprzez zasypianie otworów wejściowych i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, pogorszenie warunków siedliskowych, zanik zimowisk. 2. Wylesienia, fragmentacja obszarów leśnych, może powodować kurczenie się arealu dostępnych żerowisk. 3. Usuwanie martwych i umierających drzew może przyczynić się do likwidacji potencjalnych schronień dziennych. 4. Wycinka drzew znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie jaskiń, może spowodować zaburzenie ciągłości zadrzewień, a przez to utratę tras migracji na żerowisko oraz utratę bezpiecznego dolotu do jaskini.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		5. Stosowanie insektycydów może spowodować zubożenie bazy pokarmowej dla nietoperzy. 6. Penetracja jaskiń w okresie zimy może zwiększyć częstość wybudzeń hibernujących nietoperzy oraz spowodować zmianę mikroklimatu schronienia. 7. Budowa wyciągów i tras narciarskich; montaż słupów w bliskiej odległości od schronień zimowych może spowodować na etapie budowy infrastruktury narciarskiej pogorszenie warunków siedliskowych, zmiany w kubaturze obiektów, zasypanie otworów i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, zanik zimowiska. Ponadto budowa wyciągów i tras narciarskich może poprzez wylesienie i fragmentację terenów leśnych spowodować zmniejszenie żerowisk, utratę tras migracji na żerowiska lub bezpiecznego dolotu do schronień w jaskiniach. 8. Potencjalnym zagrożeniem są celowe wybudzenia nietoperzy ze stanu hibernacji; oraz rozpalanie ognisk, które może powodować zmianę warunków mikroklimatu. 9. Ruchy masowe zboczy, opadanie skał ze ścian i stropów, zawały, mogą spowodować zmniejszenie kubatury próżni skalnych oraz zmianę warunków klimatycznych.
1321		Istniejące

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
Nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i>	1. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 2. G05.04 Wandalizm	1. Penetracja jaskiń w okresie zimy powoduje zwiększenie częstości wybudzeń hibernujących nietoperzy oraz przyczynia się do zmian mikroklimatu schronienia. 2. Celowe wybudzenia nietoperzy ze stanu hibernacji; rozpalanie ognisk powoduje zmianę warunków mikroklimatu.
	Potencjalne	
	1.B Leśnictwo 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. B03 Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania 5. B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) 6. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 7. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 8. G05.04 Wandalizm 9. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	1. Ścinka drzew i prowadzenie szlaków zrywkowych; budowa dróg leśnych. W przypadku przeprowadzenia drogi dojazdowej lub pracy przy użyciu ciężkiego sprzętu istnieje możliwość zniszczenia obiektu, np. poprzez zasypianie otworów wejściowych i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, pogorszenie warunków siedliskowych, zanik zimowisk. 2. Wylesienia, fragmentacja obszarów leśnych, może powodować kurczenie się arealu dostępnych żerowisk. 3. Usuwanie martwych i umierających drzew może przyczynić się do likwidacji potencjalnych schronień dziennych. 4. Wycinka drzew znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie jaskiń, może spowodować zaburzenie ciągłości zadrzewień, a przez to utratę tras migracji na

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		żerowisko oraz utratę bezpiecznego dołotu to jaskini. 5. Stosowanie insektycydów może spowodować zubożenie bazy pokarmowej dla nietoperzy. 6. Penetracja kolejnych jaskiń w okresie zimy może zwiększyć częstość wybudzeń hibernujących nietoperzy oraz spowodować zmianę mikroklimatu schronienia. 7. Budowa wyciągów i tras narciarskich; montaż słupów w bliskiej odległości od schronień zimowych może spowodować na etapie budowy infrastruktury narciarskiej pogorszenie warunków siedliskowych, zmiany w kubaturze obiektów, zasypanie otworów i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, zanik zimowiska. Ponadto budowa wyciągów i tras narciarskich może poprzez wylesienie i fragmentację terenów leśnych spowodować zmniejszenie żerowisk, utratę tras migracji na żerowiska lub bezpiecznego dołotu do schronień w jaskiniach. 8. Potencjalnym zagrożeniem dla kolejnych obiektów mogą być celowe wybudzenia nietoperzy ze stanu hibernacji oraz rozpalamie ognisk, które może powodować zmianę warunków mikroklimatu. 9. Ruchy masowe zboczy, opadanie skał ze ścian i stropów, zawały, mogą spowodować zmniejszenie kubatury próżni

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		skalnych oraz zmianę warunków klimatycznych.
1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>	Istniejące	
	1. X Brak zagrożeń i nacisków.	1. Nie dotyczy.
	Potencjalne	
	1. B Leśnictwo 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew. 4. B03 Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania. 5. B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) 6. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 7. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 8. G05.04 Wandalizm 9. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	1. Ścinka drzew i prowadzenie szlaków zrywkowych; budowa dróg leśnych. W przypadku przeprowadzenia drogi dojazdowej lub pracy przy użyciu ciężkiego sprzętu istnieje możliwość zniszczenia obiektu, np. poprzez zasypianie otworów wejściowych i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, pogorszenie warunków siedliskowych, zanik zimowisk. 2. Wylesienia, fragmentacja obszarów leśnych, może powodować kurczenie się areału dostępnych żerowisk. 3. Usuwanie martwych i umierających drzew może przyczynić się do likwidacji potencjalnych schronień dziennych. 4. Wycinka drzew znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie jaskiń, może spowodować zaburzenie ciągłości zadrzewień, a przez to utratę tras migracji na żerowisko oraz utratę bezpiecznego dolotu do jaskini. 5. Stosowanie insektycydów może spowodować zubożenie bazy pokarmowej dla nietoperzy.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		6. Penetracja jaskiń w okresie zimy może zwiększyć częstość wybudzeń hibernujących nietoperzy oraz spowodować zmianę mikroklimatu schronienia. 7. Budowa wyciągów i tras narciarskich; montaż słupów w bliskiej odległości od schronień zimowych może spowodować na etapie budowy infrastruktury narciarskiej pogorszenie warunków siedliskowych, zmiany w kubaturze obiektów, zasypanie otworów i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, zanik zimowiska. Ponadto budowa wyciągów i tras narciarskich może poprzez wylesienie i fragmentację terenów leśnych spowodować zmniejszenie żerowisk, utratę tras migracji na żerowiska lub bezpiecznego dolotu do schronień w jaskiniach. 8. Potencjalnym zagrożeniem są celowe wybudzenia nietoperzy ze stanu hibernacji oraz rozpalanie ognisk, które może powodować zmianę warunków mikroklimatu. 9. Ruchy masowe zboczy, opadanie skał ze ścian i stropów, zawały, mogą spowodować zmniejszenie kubatury próżni skalnych oraz zmianę warunków klimatycznych.
1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Istniejące	
	1. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 2. G05.04 Wandalizm	1. Penetracja jaskiń w okresie zimy zwiększająca częstość wybudzeń hibernujących nietoperzy oraz przyczynia się do zmian mikroklimatu schronienia.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		2. Celowe wybudzenia nietoperzy ze stanu hibernacji; rozpalanie ognisk powoduje zmianę warunków mikroklimatu.
	Potencjalne	
	1. B Leśnictwo 2. B02.02 Wycinka lasu 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew. 4. B03 Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania 5. B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) 6. G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa 7. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 8. G05.04 Wandalizm 9. L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	1. Ścinka drzew i prowadzenie szlaków zrywkowych; budowa dróg leśnych. W przypadku przeprowadzenia drogi dojazdowej lub pracy przy użyciu ciężkiego sprzętu istnieje możliwość zniszczenia obiektu, np. poprzez zasypianie otworów wejściowych i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, pogorszenie warunków siedliskowych, zanik zimowisk. 2. Wylesienia, fragmentacja obszarów leśnych, może powodować kurczenie się arealu dostępnych żerowisk. 3. Usuwanie martwych i umierających drzew może przyczynić się do likwidacji potencjalnych schronień dziennych. 4. Wycinka drzew znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie jaskiń, może spowodować zaburzenie ciągłości zadrzewień, a przez to utratę tras migracji na żerowisko oraz utratę bezpiecznego dolotu to jaskini. 5. Stosowanie insektycydów może spowodowaćubożenie bazy pokarmowej dla nietoperzy.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		6. Penetracja kolejnych jaskiń w okresie zimy może zwiększyć częstość wybudzeń hibernujących nietoperzy oraz spowodować zmianę mikroklimatu schronienia. 7. Budowa wyciągów i tras narciarskich; montaż słupów w bliskiej odległości od schronień zimowych może spowodować na etapie budowy infrastruktury narciarskiej pogorszenie warunków siedliskowych, zmiany w kubaturze obiektów, zasypanie otworów i/lub korytarzy i sal jaskiniowych, zanik zimowiska. Ponadto budowa wyciągów i tras narciarskich może poprzez wylesienie i fragmentację terenów leśnych spowodować zmniejszenie żerowisk, utratę tras migracji na żerowiska lub bezpiecznego dolotu do schronień w jaskiniach. 8. Potencjalnym zagrożeniem dla kolejnych obiektów mogą być celowe wybudzenia nietoperzy ze stanu hibernacji oraz rozpalamie ognisk, które może powodować zmianę warunków mikroklimatu. 9. Ruchy masowe zboczy, opadanie skał ze ścian i stropów, zawały, mogą spowodować zmniejszenie kubatury próżni skalnych oraz zmianę warunków klimatycznych.
1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i>	Istniejące	
	1. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów	1. Mała ilość opadów atmosferycznych (szczególnie w okresie III-V), jak również ciepłe

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	2. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	zimy przyczyniają się do zwiększenia suszy i kurczenia się ilości zbiorników wodnych właściwych dla rozrodu kumaków. 2. Z uwagi na niewystarczające rozpoznanie gatunku w obszarze należy przeprowadzić dalsze badania w celu rozpoznania rozmieszczenia gatunku w obszarze oraz rozpoznania jego stanu ochrony i określenia ewentualnych działań ochronnych.
	Potencjalne	
	1. B01 Zalesianie terenów otwartych 2. D01.01 Drogi i ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 3. E01.04 Inne typy zabudowy 4. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 5. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 6. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 7. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 8. J02.05.04 Zbiorniki wodne	1, 3, 7, 8. Możliwość realizacji różnych przedsięwzięć, np. zbiorników wodnych, retencyjnych i przeciwrumoszowych czy wprowadzenia różnych typów obiektów/zabudowy zabudowy, np. zagrodowej, usług przetwórstwa rolno- spożywczego, gospodarczej związanej z produkcją rolną oraz obsługą produkcji rolniczej i leśnej) lub zalesień może spowodować zniszczenie siedlisk gatunku czy pogorszenie stanu jego ochrony. 2. Utwardzanie szlaków i ścieżek leśnych oraz likwidacja kolein poprzez niwelację ścieżek może powodować utratę miejsc wypełnionych wodą, które są siedliskiem kumaka górskiego. 4, 5, 6. Ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych po drogach i ścieżkach oraz poza nimi, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami, motocyklami crossowymi, może powodować śmiertelność wszystkich form rozwojowych kumaka górskiego.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	9. K02.03. Eutrofizacja (stałych zbiorników wodnych) 10. K03.04 Drapieżnictwo (ze strony entomofauny i ichtiofauny)	Zagrożenie to szczególnie związane jest z wykorzystywaniem kolein i innych zagłębień na drogach leśnych i szlakach zrywkowych wypełnionych wodą, jako miejsc rozrodu tego gatunku. 9. Eutrofizacja zbiorników wodnych sprzyjająca powolnemu ich wysychaniu oraz związane z procesem zarastania zbiorników wodnych, zwiększenie konkurencyjności międzyosobniczej i międzygatunkowej, a także drapieżnictwa ze strony bezkręgowców (np. larwy ważek, drapieżne chrząszcze wodne) może powodować wzrost śmiertelności kumaków górskich w obszarze oraz ograniczenie miejsc do rozrodu. 10. Obecność ichtio- i entomofauny w zbiornikach wodnych może powodować ograniczenie dogodnych miejsc do rozrodu kumaka górskiego, z powodu wysokiego stopnia drapieżnictwa ryb i bezkręgowców względem skrzeku i larw tego gatunku.
1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)	Istniejące	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.
	Potencjalne	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
2001 Traszka karpacka <i>Triturus montandoni</i>	Istniejące	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1. Z uwagi na niewystarczające rozpoznanie gatunku w obszarze należy przeprowadzić dalsze badania w celu rozpoznania rozmieszczenia gatunku w obszarze oraz rozpoznania jego stanu ochrony i określenia ewentualnych działań ochronnych.
	Potencjalne	
	1.B01 Zalesianie terenów otwartych 2. E01.04 Inne typy zabudowy 3. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 4. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 5. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 6. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 7. J02.05.04 Zbiorniki wodne 8. U Nieznane zagrożenie lub nacisk	1, 2, 6, 7. Możliwość realizacji różnych przedsięwzięć, zbiorników wodnych, retencyjnych i przeciwrumoszowych czy wprowadzenia różnych typów obiektów/zabudowy lub zalesień może spowodować zniszczenie siedlisk gatunku czy pogorszenie stanu jego ochrony. 2, 6. Zagrożenie stanowi ewentualna możliwość niszczenia siedlisk gatunku, spowodowania śmiertelności wszystkich form rozwojowych traszki karpackiej, pogorszenia stanu jej ochrony, w wyniku potencjalnej możliwości realizacji celów sportowo-rekreacyjno-turystycznych, lokalizacji obiektów budowlanych wraz z towarzyszącym wzrostem presji turystycznej. 3, 4, 5. Ruch rowerowy i pojazdów zmotoryzowanych po drogach i ścieżkach oraz poza nimi, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami, motocyklami crossowymi, może powodować śmiertelność wszystkich form rozwojowych traszki karpackiej.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		Zagrożenie to szczególnie związane jest z wykorzystywaniem kolein i innych zagłębień na drogach leśnych i szlakach zrywkowych wypełnionych wodą, jako miejsc rozrodu tego gatunku. 8. Z uwagi na niewystarczające rozpoznanie gatunku w obszarze należy przeprowadzić dalsze badania w celu rozpoznania rozmieszczenia gatunku w obszarze oraz rozpoznania jego stanu ochrony i określenia ewentualnych działań ochronnych.
1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	Istniejące	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.
	Potencjalne	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.
1163 Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	Istniejące	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.
	Potencjalne	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.
5264 Brzanka <i>Barbus carpathicus</i>	Istniejące	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.
	Potencjalne	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Istniejące	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.
	Potencjalne	
	1. U Nieznane zagrożenie lub nacisk.	1. Nie stwierdzono gatunku w obszarze.
4014 Biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i>	Istniejące	
	1. H05.01 Odpadki i odpady stałe	1. W tej kategorii niebezpieczeństwo stanowią głównie pojemniki spożywcze szklane oraz z tworzyw, powodujące łatwe uwięzienie owadów, a uniemożliwiające wydostanie się. Jednostkowe przypadki z tej kategorii zagrożeń napotkano w obrębie stanowiska „Dolina Zimnika” jako pozostałości po niefrasobliwych turystach.
	Potencjalne	
	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. B02.02 Usunięcie wszystkich drzew 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. E01.04 Inne typy zabudowy 5. F03.02.01 Kolekcjonowanie 6. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w	1. Prace z zakresu gospodarki leśnej, głównie związane ze ścinką drzew i zrywką drewna, usuwaniem martwych drzew czy lokalizacją szlaków zrywkowych, a w szczególności ich intensyfikacja związana z zamieraniem świerczyn mogą przyczynić się do pogorszenia warunków siedliskowych, mechanicznego zniszczenia siedliska gatunku. 2. Oddziaływanie tej kategorii zagrożenia może doprowadzić do znaczącego obniżenia jakości siedliska bądź jego fragmentacji z zanikiem włącznie. Usuwanie martwej biomasy drzewnej z siedliska eliminuje istotny dla

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	plenerze 7. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 8. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane 9. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku 10. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna 11. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie 12. J03.02.01 Zmniejszenie migracji/ bariery dla migracji 13. J03.02.03 Zmniejszenie wymiany materiału genetycznego	przebiegu pełnego cyklu rozwojowego biegacza komponent ekosystemu. Zręby w obrębie siedlisk wywierają niekorzystny wpływ na ich mikroklimat. Specyficznym problemem może być wielkopowierzchniowe pozyskanie drewna wymuszone przez np. gradacje owadów (w Karpatach Zachodnich kornik drukarz). Skutki tego bywają trudne do przewidzenia i mogą objąć drastyczne zmiany stosunków wodnych, a w skrajnych przypadkach całkowity zanik stabilnych dotąd cieków. 3. Brak wystarczającej ilości martwej biomasy drzewnej, która zapewni możliwość przebiegu pełnego cyklu rozwojowego biegacza urozmaiconego, może doprowadzić do znaczącego obniżenia jakości siedliska bądź jego fragmentacji z zanikiem włącznie. Ten typ zagrożenia stwierdzono na stanowisku „Dolina Zimnika”. 4, 10. Zagrożenie stanowi ewentualna możliwość niszczenia siedlisk gatunku, spowodowania śmiertelności biegacza urozmaiconego, pogorszenia stanu jego ochrony, w wyniku potencjalnej możliwości realizacji celów sportowo-rekreacyjno-turystycznych, lokalizacji obiektów budowlanych wraz z towarzyszącym wzrostem presji turystycznej. 5. Ewentualny zbiór osobników w celach kolekcjonerskich mógłby

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		spowodować zmniejszenie liczebności populacji w obszarze. Jednak z uwagi na trudności w pozyskaniu okazów bez użycia odpowiednich technik, a przede wszystkim ze względu na istniejącą ochronę prawną, zagrożenie to można uznać za mało prawdopodobne. 7. Z uwagi na sąsiedztwo szlaków turystycznych w pobliżu stanowisk biegacza urozmaiconego możliwe jest zagrożenie związane z rozdeptywaniem jego stanowiska. 6, 7, 8, 9. Ruch rowerowy, pojazdów zmotoryzowanych, np. nielegalne przejazdy samochodami terenowymi, quadami czy motocyklami crossowymi oraz „dzikie” biwakowanie na stanowiskach biegacza urozmaiconego może spowodować mechaniczne zniszczenie jego siedliska i pogorszenie stanu ochrony gatunku. 11, 12, 13. Inwestycje zabudowy hydrotechnicznej, a w szczególności zabudowa wzdłuż cieków wodnych i związane z tymi działaniami przekształcenie strefy brzegowej, może spowodować fragmentację siedliska biegacza urozmaiconego oraz stworzyć przeszkody dla swobodnego przepływu genów tego gatunku.